

PROGRESUL

Abonamentul:

pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foaie social-culturală. Apare în fiecare Sâmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Provincialismele limbei române.

Aparația ziarului „Progresul” în Oravița, a fost salutată din toate părțile. Neputându-se însă satisface petențiunile tuturor, a eșit la lumină, între altele și părerea, că acest ziar, fiind un „ziar local”, ar trebui să fie redactat „mai poporal”. Adecă în limba provincială bănățeană?... Această pretențiune ar face, că publicațiunea din Bănat, să nu mai poată fi înțeleasă în Transilvania, sau în Regat.

Pe această cale am întrece pe Germani și pe Italieni, și am forma din provincialisme, adevărate dialecte, neînțelese de noi înșine.

Azi Șvabul din Banat, Sasul din Transilvania, Germanul de Nord sau de Sud, ca să se poată înțelege ei între ei, trebuie să vorbiască limba germană cultă, iar nu în dialecte.

Tot așa și Italienii de Nord, ca să se poată înțelege cu Italienii de Sud, trebuie să vorbiască limba lui Dante. Nicî aceste popoare nu-și permit însă luxul, a eterniza, prin scrieri, limba dialectală din anumite provincii. Originea deosebirilor ce le observăm în limba noastră, se datorește timpului și locului de unde am fost colonizați; contactului cu alte popoare și constelațiunilor vremelnice, cari ne-au despărțit în atâtea

rînduri. A eterniza deci separațiunea, ar fi să ne dorim peirea!

Nu trebuie să credem, că Bănățenii, fiind urmașii primilor coloni Romani, ei ar fi cei aleși pentru a predomina pe ceilalți conaționali, aduși mai târziu, sau că ei au păstrat mai curată forma graiului, mai corespunzător cu firea limbelor romanice.

Nu mai limbile romanice sînt pentru noi modelul, care corespunde limbei noastre. Limba germană, maghiară, sau cele slave, sînt limbi străine de structura limbei noastre; după modelul acestora nu ne putem forma, limba românească, deoarece am ajunge, cum se constată din multe publicațiuni aparute în afară de Regat, să ne luptăm pentru a înțelege ceiace autorul vrea să comunice.

Adevărat că un tezaur mare de cuvinte curat latine, ca: „natu”, „totnatu”, ce le are numai Bănățeanul, se pot înmagazina cu folos în lexiconul limbei literare, însă multe din aceste cuvinte, din cauza formei lor exterioare, abia se mai pot cunoaște. Cine ar mai cunoaște de pildă în barbarul „gegi” pe latinescul „dedi”, „duși” (dusi)? Nicî un Român, cu atît mai puțin un străin. Țăranul Ghiță Mirmoceea poate vorbi cu Ilie Căprariu, cum îi vine la gură. Știm aprecia și lucrul acesta. Dar în publicațiuni, fie pentru „intelenți” fie pentru țărănime, publicistul, avînd să facă

totodată și educația limbei, trebuie să comunice cu cititorii în limba unitară literară. O limbă trebuie să ție pas cu progresele realizate; a merge înapoi, pentru a ne scăpa co-moara moștenită din moși-strămoși, este ceva nenatural, deoarece, după regulile eterne: tot ce dă îndărăt, se apropie de peire! „Progresul” care a răsărit la vreme în părțile Banatului, redactat cum este, pe înțelesul tuturor, nu poate eși din văgașul său brăzdat cu cumpăt și destulă înțelepciune.

Deși redeșteptarea a pornit din părțile carpatine, terenul curat, forma, sunetul plăcut și limpede al graiului românesc, s'a găsit pe Albia Dimboviței. Acest provincialism a ajuns a fi dătător de ton; el este singurul dialect, înaintea căruia toate celelalte vor amuți, cînd va sosi timpul să dispară și ultimul analfabet.

Dece rîde Bănățeanul, cînd aude un țigănuș vorbind graiul românesc așa de limpede și curat?

Dacă un străin, ca și țiganul, care nu l-a supt dela sînul mă-sei, ci a învățat acest grai, pronunță o limbă română așa de frumoasă, cu cît mai frumos îi șade unui Român, cînd vorbește limba cultă. Tendința către unitatea limbei literare e vădită și la alte popoare culte. Țelul acesta trebuie să-l aibe în vedere și provincialiștii nostri!

Foiță originală.

Ortografia „Progresului”

de

Gheorghe Jianu.

Atîta vreme călărită, ortografia noastră, decînd și-a primit sancțiunea în Academia din București, a fost, nu se știe pe cîtă vreme, retrasă din discuții publice. Codificată în toate amănuntele ei, a fost apoi introdusă, ca ortografie oficială, în școale și în celelalte instituții românești. Potrivit poruncilor de sus, profesorii și-au încrețit fruntea și, neavînd încă, au impus-o și ei copiilor dela catedră, încunjurînd orice grevă față de — stăpînire. Cu un cuvînt s'a oprit rezboiul ortografic și sub condiții — convenționale — s'a încheiat pacea.

Lumea oficială, chiar și Asociațiunea transilvană pentru promovarea culturii poporului român, a introdus-o și o urmează și ea în practica scrisului. Ziarele noastre (după ce s'a prelat cîncește și „Luceafărul”), toate folosesc „Ortografia Academiei”. Singur „Progresul” nostru „a luat-o razna”, ca și ziarele de dincolo cari „au dat biva” (așa numesc Bănățenii greva) față de hotărîrile Academiei, despre cari demult a resuflat în public următorul lucru:

După ce în ședințele Academiei se rostogolise curentul ortografiei istorice, reprezentat prin etimologul Quintescu, era aproape să fie primit purfonetismul, fără orice considerare la derivarea cuvintelor. Dar neputîndu-se trece așa ușor peste firma noastră veche, derivată dela Roma, ca să nu ni-se zgudue originea prin înlocuirea în „Român” a izozicului **â** cu convenționalul **î** (Romîn): un membru mai norocos, profesorul de chemie *Poni*, găsește soluția, cum să împăcăm și lupul și să scăpăm și varza. Propune, și Academia decretează oficial: să scriem, „pentru salvarea Românisimului”, la începutul cuvintelor pre-tutindenea cu **î**, ear în corpul — ori la sfîrșitul vorbelor avem să scriem consecvent cu **â**. Deci Romîn, răs, avînd (especție: coborît, pârît, vîrît etc.) ș. a. m. d. Toată greutatea s'a învîrtit pelingă vocalele obscure **â** și **î**, celelalte chestiuni cunoscute s'au rezolvit ușor.

Dintre părerile, ce s'au strecurat din public și au străbătut în comisia ce adunase materialul, referat Academiei, au fost primite și decretate: una, referitoare la obscurele **â**, **î**, și încă una, relativă la scrierea împreună a vorbelor compuse, cari împreunîndu-se pentru a acoperi o noțiune nouă, își jertesc înțelesul particular, ce l-au avut înainte de contragere (dece, pentrucă, niciînd, papălape etc.), au fost născociri bănățenești . . . Asta eac'așa, o

pomenesc numai în treacăt pentru ceice nu cunosc cursul evoluțiunilor ortografice.

Însfîrșit lumea românească are acum o singură ortografie, unitară, decretată autoritar de Academia română. Deci și „Progresul” nostru, vorba d-lui Ion Micu Roșu, „de dragul originii sale și al uniformității generale” ar trebui să scrie „Romîn” (nu Romîn); „pamînt” (?) etc. Chiar și țărani nostri ne întrebă: „Nu sîntem noi dela Roma?”

Avusesem de gînd să ne lămurim mai târziu într'un articol mai spornic, cu argumente mai întinse, dar n'avem răgaz; sîntem azaltați din toate părțile. D-l Dr. George Miclea (Academia a decretat: Gheorghe!) ne anunță, că dacă mai scriem „Romîn” așa „cum scriu Ovreii din România” (?), nu ne mai abonează „fóia” . . .

Respundem pe scurt.

Ca să scăpăm de supărăcioasele inconsecvențe ortografice, ne-am ales și noi, pentru „Progresul”, ortografia ziarelor din România, adecă ortografia purfonetică, simplificată, cu uu singur **î**, chiar și în numele nostru de Romîn . . . Facem însă mărturisire, că și nouă, „progresiștilor”, ne pare rău de scăderea optică ce o suferă latinătatea firmei noastre. Zic numai o scădere optică, pentrucă pronunțînd „Romîn”, graiul nu suferă nicî un deranj. Nicî dacă am încondea de pildă o greblă ca

De încheiere: Nu toți citi învață carte au și vocațiunea, pentru a se pretinde mentori, în ceiace privește limba română. Se pot naște discuții; conducătorii se găsesc între cărturarii frunțași de dincoaci. Tot ce ei decretează, trebuie urmat.

Numai astfel vom ajunge și noi a vorbi o singură limbă românească!
(București) **Ilie Bogdanu**

CORRESPONDENȚE.

Arad, 15 Octombrie 1907.

Onorată Redacție!

Vă salut pentru publicarea scrisorilor lui „Ilie Căprariu” în cadrele „Progresului”.

Jargonul frătuțesc din ținutul Orăviții în fonetismul său e frate bun cu cel toscan din Italia și cu cel țărănesc din Spania; ear stilul burlesc și provincialismele folosite în aceste scrisori, sînt o picanerie de o valoare imensă filologică. Trebuie însă cu multă precauție adunate mărgăritarele păstrate în graiul popular, atît ca vocabule, cît și ca sintaxă și forme stilare.

Studiul acesta de limbă și marea lui importanță științifică ni-s'a arătat cu degetul prin învățatul Weigand. Deci fiecare ținut, fiecare provincă ar face bine să-l cultive într'un mod metodic, spre a da astfel marea icoană vie a limbii noastre, ce trăește în toate provinciile locuite de poporul român, din care se alimentează și îmbogățește limba literară unitară, acomodîndu-se spre a fi pricepută de toți.

Ar fi însă de dorit ca aceste scrisori să trateze și morală, economie, igienă, știință etc. cu un cuvînt să împreune folositorul cu plăcutul.

Cu stimă
Ion Simu

IGIENA.

Pămîntul, Atmosfera

de

Dr. Gheorghe Crăiniceanu.

Omului îi este înăscut instinctul de conservare și de ferire de înrîuririle ce pot vătăma sănătatea și viața; dar o mare parte din aceste înrîuriri sînt ascunse privirilor directe ale omului.

Știința trebuie deci să descopere acele înrîuriri vătămătoare și să lupte și în contra superstițiilor, credinței fataliste și cerbiei, ce face pe țaran să țină morțiș la lucrurile apucate din moștrămoși. În chestiune de sănătate să dispară fraza „ce-o vrea Dumnezeu”.

semn grafic pentru *i*, cu gura are să se pronunțe tot *i*. Nimeni nu va zice Romîn înloc de Romîn. Dar snetul *i*, care reclamă oarecari sforțări guturale, cînd îl pronunțăm, și-a pierdut mult din deplinătatea lui tonică. Străinii nu-l pot exprima deloc. Și în cinstea adevărului trebuie să recunoaștem, că e și urît. Eată din ce cauză germanul *Gustav Böll*, un cititor al nostru din Verșet, *bona fide* ne recomandă a elimina cu desăvîrșire pe *i* din graiul românesc, scriînd *Roman, mane, pane, cane*, etc. Dar fiind acesta un lucru greu, ne putem alege o cale mai netedă. Tendința eliminării și înlocuirii bizarului *i* prin *e*, se simte d'abinele în dialectul bucureștean, eșit la prevalență. Să o știe și Bănățeni, că în limba literară nu se mai aude astăzi: *și, singur, zic, subțire* etc., ci: *și, singur, zic, subțire* etc. Tot așa s'a pornit și trecerea lui *ă* în *e* (între, către, șase), cum și limpezirea unor diftonguri prea dilatate, deci nu *doauă, noauă, oare, dezvoaltă*, ci *două, nouă, ore, dezvoltă* ș. a. m. d. Această evoluție firească ne înfrumusețează, întărește și lățește volos limba românească. Să nu ne ferim de ea!

Însfîrșit să ne întorcem la învinutul *i* din Romîn. Constația cititorilor noștri nu e absolut fără teme. Ne dăm dar' părului și nu vom mai scrie, începînd cu numărul de astăzi al „Progresului” nostru, Romîn, ci în cadrul rezoanelor susmen-

Cînd îi arăți omului ce haine, ce locuință să-și facă spre a se feri de intemperțiile climatice, sau ce canalizări și secări de apă să facă ca să aibe aer sănătos, atunci să nu i-se pară ca ceva supărător sau jignitor libertății individuale sau interesului unor particulari. Românul ține nespuse de mult la pămînt, știînd că acesta îl hrănește și în urmă îl primește pentru vecie, precum zice și scriptura: „din pămînt ești și în pămînt te vei întoarce”. Dar nu numai bine, ci și rău îi poate veni omului din pămînt, anume prin unele gaze vătămătoare, prin ape necurate și materii organice descompuse, mai cu seamă prin microbi. Alcătuirea pămîntului, configurațiunea și îmbrăcămintea sa deasemenea joacă rol mare în privința sănătății omului.

Într'o privire fugitivă vom semnala, căalcătuirea geologică a pămîntului, bunăoară a României, cuprinde toate patru grupele ce le distinge obișnuit geologia, pentru că are munți giganti, dealuri și cîmpii cu straturi de formațiune nouă. Pe igienist îl interesează mai mult stratul de deasupra, arabil, până la adîncimea de jumătate de metru, care la cîmpie constă adeseori, până la adîncimea de un metru, din pămînt negru, compus din argilă și materii organice, și roditor cum se găsește în Rusia și în România.

Tărîmurile secundare și terțiale sînt și mai puțin conținătoare de materii putrezite și ape subterane; apoi nici pe tărîmuri cretacee și pe nisipuri nu sînt boale palustre, dar în schimb pe aceste locuri lipsește belșugul aproape cu desăvîrșire și aceasta este cauza locuințelor respirate prin părțile muntoase, unde cîmpul rodește puțin.

Gusații locuiesc pe tărîmuri dolomitice, și se crede că apele vâroase sînt un factor principal al suferinței lor; iar cînd ei mai trăsesc închiși și de vîi adînci, atunci devin și cretini.

Unele însușiri fizice ale pămîntului joacă rol destul de însemnat și au influență asupra omului. Așa căldura pămîntului până la adîncimea de un metru, stă în legătură cu căldura atmosferei, dar de aici în jos este de sine stătătoare, încît în bordeiu sau într'o pivniță mai adîncă, vara și iarna este o uniformitate în temperatură.

A se culca pe pămînt rece, sau în mezul verei în pivniță, îi poate pricinui omului mari răceli. Însușirea pămîntului în adîncime, cu privire la temperatură, au apreciat-o prea bine și soldații României în rezelul independentei, căci își făcuseră bordeie în pămînt, ca să reziste gerului.

Porositatea și permeabilitatea pămîntului influențează pătrunderea unor gaze, ca acidul carbonic, vaporii de apă și aer, precum și pătrunderea apei în sol. Vînturile însă curățî nu numai aerul deasupra pămîntului, ci și pe cel din pămînt, preschimbînd încă și acidul carbonic subteran.

S'a dovedit, că aerul subteran pătrunde în anumite condițiuni și în locuințe, pe cari astfel le și ventilează în parte.

Asficerile cu acidul carbonic în pivnițe, unde ferbe vin, sau în groape adînci, ne sînt cunoscute

ționate, vom scrie de-acum înainte Romîn, România, românesc. Rugăm însă cititorii să ne îngăduie și ei a ne alege, deasupra lui *a* din Roman, înloc de cîrligul *Λ*, semicercul *U*, ceiace pentru ochi rămîne irelevant. Căci dacă a putut singur Voltair să schimbe fără zguduiri naționale, *françois* în *français*, și dacă la nemți *deutsch* s'a schimbat în *deutsch*, de ce să nu putem și noi schimba Romîn în Romîn, schimbînd numai semnul deasupra unui vocal, mai ales cum cere a avea și rafinarea sunetului *i*, care în graiul general se coboară mereu către *ă*. Și dacă vom avea norocul a fi nimerit și noi, ca găina oarbă din proverb, această inovație în ortografie, înlăturînd astfel pedea sistemului purfonetic, recunoscut de cel mai practic, cu vremea și Academia va accepta la rîndul ei, ce găsește trecut în practica generală. Căci:

„L'on ne doit point, en matière de lanque, prévenir le public, mais il convient de le suivre, en se soumettant non pas à l'usage qui commence, mais à l'usage généralement reçu”, zice Academia franceză (Révue pédagogique Nr. 7. „La simplification de l'ortographe”. Paris 1896).

Alfita respundem deocamdată. Slobozînd însă discuție asupra acestui punct, destul de însemnat în ortografia noastră românească, și dacă **cu dovezi** ni-se va arăta rătăcirea, nu ne vom sfii

din o mulțime de întimplări. Apa telurică își are însemnătatea sa mai cu seamă la boale palustre. Apele de ploae, reținute la adîncimea dela jumătate până la un metru, fac mocirle și sînt nesănătoase; dar de la un metru în jos, nu sînt nesănătoase. S'a observat că seceta în asemenea ape stă în raport direct cu înmulțirea cazurilor de febră tifoidă, și tot așa și colera stă în legătură cu apa telurică.

Cu privire la cimitire, apa de ploaie pe tărîmurile costîșe și ușor de străbătut, ar putea duce necurații în fîntini; dar de obicei multe puțuri cu apa cea mai bună se pot găsi chiar în mijlocul cimitirului. În timpul actual se motivează depărtarea cimitirilor din comune, cu simțul pietății, care nu trebuie să sufere să știrbire în dorul de liniște al celor ce vizitează acel loc de odihnă vecinică, și în fine în regularitatea prin comune, care cere ca circulațiunea și planurile de clădire să se poată executa. Alt motiv este și estetica, pentru că mulți nu pot suferi a li-se aduce mereu aminte de ale morții.

În stratele de deasupra ale pămîntului sînt între diferiți alți bacili: bacilul tetanusului al edemului, al cărbunelui (autrax), al malariei și al disenteriei (scursurei); în fine cîțiva parasiți, cari pot fi înghițiți de om și cu unele plante, precum arată profesorul Babeș în o conferință a sa, în care mai spune și cum să ne ferim de ele. E bine să ne ferim de acești microbi din pămînt, dar și înțeleapta creațiune a griji, că pămîntul însuși să poată distruge materiile organice din interiorul său și să se curețe de diferitele spurcăciuni. Aceasta o face prin procesul chimic numit nitrificațiune, pentru care scop există chiar fermentul nitric. Afunzimea în pămînt până unde se mai găsesc microbi, este după Cornil și Babeș până la 3 metri; dar din legioanele de microbi, numai cîțiva sînt patogeni (morbiferi). Și să se știe, că apa de beut din afunzime însemnată e lipsită de microbi. Ca chestiuni intermediare de geologie și climatologie sînt împădurirea sau plantațiunea locurilor și mutarea locuitorilor dela munte la cîmpie și — acimatizarea omului.

CRONICA.

Vestim cu bucurie că la Casina română din localitate, grație ostenelelor și interesului membrului *Dr. Ludovic Méhes*, sala de lectură e sîruită frumos, ceiace ne face să nădăjduim, că cu vremea va prinde și suflet această instituție moștenită dela înaintașii noștri în scopul practic al promovării intereselor noastre de tot felul.

Ni-se spune, că și la Ciclova română se va deschide cît de curînd a treia clasă la școala confesională română. Fac bine că grăbesc. Nu este vreme de perdut.

Mine, Duminecă cununia în Forotic a d-șoarei *Sabina Popa* cu teologul *Andrei Moisa* și în

a ne întoarce îndărăt chiar dela mijlocul drumului.

Orcă prejudecată le strică celorce aleargă după ceva mai bun.

Evoluția și creațiunea

de

Dr. M. Vladimirescu.

S'a găsit în fine și un schelet al strămoșului comun al omului cu al maimuței (*Pithecatropus*!) L-a găsit Emil Dubois în anul 1894 pe insula Java, dîndu-i-se numele „*Pithecatropus erectus*” (maimuța-om, drept în sus umblătoare). Acest schelet a fost recunoscut de toți specialiștii, cu autoritate, ca animalul original, din care s'a dezvoltat și omul și maimuța. Eată dar', că s'a găsit și mult căutatul „Missing link”, membrul lipsitor (fehlende Glied) în catena primatelor celor mai înalte, spre potolirea și în ciuda protivnicilor!

Însfîrșit întreagă teoria evoluțiunii a sistematizat-o și dezvoltat-o științificește Charles Darwin, al căru înaintaș e jeniul francez Jean Lamarck. Darwin în opul său vestit (apărut la 1859): „On the origin of species by means of natural selection” (Formarea speciilor animalelor și plantelor în calea selecțiunii naturale) a arătat factorii, ce

Iladia se cunună d-șoara *Floarea Lința* cu vice-notarul *Arcadie Giulanu*. Felicitări!

La *Comoriște* ear' se mișcă folomocarii. Trist detot!

† Petru Popovici

În *Ciclova-montană*, de Mercuri dimineața dăngănitul jalnic al clopotelor vestiau sătenilor căderea preotului lor iubit, care 32 de ani și-a pus sufletul pentru turma sa cuvântătoare. Preotul Petru Popovici, născut în Pătașul din Valea Ajmăjului, de multă vreme e suferind. În zorile Mercurii trecute și-a închis ochii în vîrstă de 56 ani. A fost sermanul pecit de nobil și blind, pe-atît de ispitit de necazuri d'ale vieții. Rămășițele chinuite i-au fost duse Joî înainte de ameazi la cimitir. Prohodul i-l-au făcut protopopol locului Al. P. Popovici asistat de 9 preoți vecini ai repositatului. Predica funebrală a protopopolului a stors lacrimi. L-au petrecut multă lume la lăcașul veciniceii. Erau mulți prețuitori ai săi și din Oravița și jur.

Era înduioșător, cum îl plîngeau mulți, cari i-au simțit în viață căldura aripilor, între cari mă număr și eu scriitorul acestor rînduri, și prin aceste lacrimi, coborîte în condei, zic împreună cu familiarii și cu sătenii săi: Dumnezeu să-l ierte!

Referitor la ortografia „Progresului” mă primim următoarele:

Sîmte Domnule Redactor!

Perseveranța D-Tale, deamă de altcum de o cauză mai bună, mă uimește, văzîndu-o esersată cu atîta îndirjire la scrierea numelui: „Romîn”, fără vr'o cauză binecuvîntată, și fără bază istorică!

Se zice că e bine să se scrie așa, de ce? Istoria ne învață, că divul Traian ne-a plantat aici din Roma Italiei, ex toto orbe terrarum. Afît în Roma cît și în Italia erau Romani; deci noi, derivați din acei Romani, ce sintem? Romîni? De ce nu Rumîni sau Rumunî, că și așa se zice! Cine zice? Laventiniî!

Ce ar zice însă fica de roman din Italia, de strălucitul Traian, adusă în Dacia la botezul acesta postum (posthumus), acum după 18 veacuri?

Eu cred, că modificarea acestei derivări nu stă în putința nimerii și astfel nu-i îndreptățită această modificare nici atunci, cînd ar proveni dela cel mai înalt for, ce-l avem noi Romîni! Stăm înaintea unei porți deschise, pe care a o sparge e o îndrăzneală — superfluă!

Dovadă, că cele mai bine redactate foi din patrie, alimentate de cei mai valoroși scriitori ai noștri ca: „Lupta” și „Tribuna” scriu și azi: „Românî”.

Ca Romîn, scriînd: Romîn, îți întră un ce fioros prin singele de roman, la mulți cauzează

produc soiurile de animale și de plante. Natura pestetot produce mult mai mult, decît ce poate întreține (Dacă din fiecare sămînță s'ar face plantă și din fiecare spermium animal — unde am ajunge!). Dar în lupta pentru existență multe se prăpădesc, și ramîne învingător numai care mai mult poate rezista, decî care e mai bun, care e mai tare. Lupta pentru a fi, este deci principiul creșterii și al schimbării. O particularitate esențială a ființelor organice mai este și ereditatea; orcare ființă viețuitoare primește însușirea părinților, ce i-au dat dat naștere. Aceste însușiri moștenite le și menține, dar în lupta pentru existență, adaptarea la mediu produce schimbarea vecinică a însușirilor ereditate. Imprejurările se schimbă, reclamînd meru schimbări, acomodări nouă. Luptă nouă, pustiiri, viață nouă, cu alte forme de viață!

În lupta pentru existență și în urmarea străduințelor vecinice ale adaptării la mediu, se dezvoltă părți organice nouă. Un organ puțin ori nicidecum folosit se corcește ori se prăpădește cu desăvîrșire. Organele dezvoltate retrogad ori corcite sint-rudimente*).

*) Astfel de rudimente are și corpul omenesc: la șira spinării rămășița cozii; țitele la bărbați; părul de pe corp, mușchii de după urechi, ce au servit cîndva pentru mișcarea voluntară a urechilor; întinderea ca un verme

însă și fiori și o neplăcere — grețoasă, de care s'ar putea cruța cu nițică iubire cătră deaproapele și cătră istoria neamului!

Să auzim de bine! Salute! Crenian.

Inteligentul preot *Iuliu Bumbescu* din *Cerova* e de părere că „Foișoara de Dr. Vladimirescu n'ar fi avut loc; e ceva *prea academic*”.

Învățătorul *G. Daina* din *Mircovaș* ne refuză foaea din pricina, că n'a primit-o regulat, fără a mai întreba de cauză.

Un țaran ne-o refuză din cauză, că nu i-am făcut pe voe: să ocărîm pe preotul din satul lui.

Un avocat din apropiere o refuză sub cuvînt, că „așa cum e contemplată de noi, n'are rost”.

Vom spîcui meru părerile nemulțumiților, ce încă ne vor prinde bine, ear aprecierile bune le ținem pentru noi.

La *Maidan* s'a hotărît menținerea catedrei de învățătoare.

Harta Comitatului Caraș-Severin, editată de librăria Coloman Nemes din Lugoj, întrece pe toate cele de pîn'acum. Se capătă în Oravița la *Librăria Felix Weisz*.

— *Dr. Vasile Lucaciu și — Calend. Poporului Român*. Între multele ilustrații ale „Calendarului Poporul Român” se află și fotografia părintelui deputat Dr. Vasile Lucaciu. Istoricul acestei fotografii e foarte interesant, dupăcum ne spune textul din jurul fotografiei. Părintele Lucaciu, după cum se știe, a fost totdeauna contra fotografiărilor. Chiar și la fotografiările în grup, cînd cu adunările mari dela Sibiu, cu greu îl puteau capacita să ia parte. — Singur a fost publicată fotografia părintelui Lucaciu numai odată, — și atunci fără voia dînsului. De cînd e ales deputat este asediat așa zicînd cu rugări din toate părțile ca să trimită o fotografie pentru reproducere. Toate rugămintele ziaristilor au fost însă neascultate și părintele Lucaciu cu o modestie prea mare declină dela dînsul onoarea de a i-se publica fotografia. Redacția Calendarului, voind cu orice preț să satisfacă odată dorinții cetitorilor calendarului, în deosebî țaranilor dela sate, ca să publice și chipul dep. Dr. V. Lucaciu, a angajat doi fotografi, cari două zile au pîndit după părintele Lucaciu, care se afla în Budapesta, și cu toate că părintele Lucaciu se feria de codacul aparatului, le-a succes într'un moment cînd eșia dintr'o prăvălie să-l fotografieze și încă destul de bine. După această fotografie s-a făcut reproducere în calendar, pe care tocmai pentru prețioasa fotografie a părintelui Lucaciu, de-abună seamă cu mare plăcere îl vor cumpăra în deosebî frați înoștri țarani dela sate. Calendarul și de altcum e foarte frumos, bogat și variat. Se estinde pe 208 pagini și publică 100 de chipuri bine reușite. Prețul calendarului 40 fileri, plus porto 10 fileri. — Comercianții primesc 25 procente rabat. Comande

Dupa teoria lui Darwin (Descendenzlehre, Abstammungslehre) soiurile de astăzi ale plantelor și animalelor s'au plămădit în calea evoluțiunii din alte mai puține soiuri (Varitaten) înaintașe. La fiecare făt animalic ori sămînță plantală se observă anumite particularități; dacă selecționăm o asemenea sămînță de plantă ori un animal de prăsilă și le continuăm consecvent într'o anumită direcțiune cultivarea, după legile ereditare, însușirile trec și asupra urmașilor. Astfel se poate spre pildă continua cultivarea la animale, punîndu-se mai mare pond: pe selecționarea și cultivarea însușirilor linei, laptelui, cărnii etc. Creșterea vitelor și cultivarea în senz modern a plantelor, razimîndu-se astăzi pe aceste principii, produce rezultate uimitoare. Aceasta e selecționarea artificială, pe care în natură o înlocuește lupta pentru existență, pomenită mai sus, ca principiu al selecționării naturale.

Formarea soiurilor o ajută și strădania adaptării la mediu. Părți organice ale corpului, de cari cutare animal n'are nici o trebuință, ori se întrebunțează prea puțin, rămîn zelitate, se prăpădesc.

al mălului orb (caecum): tot astfel sint și mațele celalalte, din a căror lungime de prisos, după Metschnikov, s'ar putea tăia jos cîțiva metri, căci lungimea lor de astăzi e încă o rămășiță din vremile, cînd se nutria omul curat numai cu plante!

să se adreseze la Tipografia „Poporul Român” Bpest, VII., István-ut 11.

Dare de seamă și mulțumită publică. Lista acelor evlavioși creștini, cari din îndemnul lui Dumnezeu și al lor propriu au jertfit pentru facerea unui clopot nou la Mănăstire „Călugăru” și anume:

Prin anii 1888 s'au hotărît *muncitorii* dela Moara cu vapor a Societății din Oravița montană să facă încă un clopot la Sf. Mănăstire și au început să astringă bani la toată plata adunînd astfel 55 coroane, sau mai adaogat restituirea datorii repositatului Martin Berceanu prin Vasile Oravițanu și Matei Butea, 18 coroane 50 ileri decî suma dela lucrătorii bătrîni ai Morii de foc din Oravița: 73 coroane și 50 fileri.

Acești lucrători, stimați jertfitori, cu tragere de inimă către cele sfinte, ca să vadă cu ochii realizarea scopului, au început a colecta și de pela alții.

Aici urmează lista muncitorilor dela Moara cu vapor din Oravița-mont. din anii 1906—1907:

Francisc Axmann, Oravița	3.60 cor.
August Anzoluț „	1.70 „
Sigmund Andrițoi „	1.60 „
Marta Butea, Ciclova-montană	2.00 „
August Bingihsti, Oravița	1.— „
Toma Balan „	—80 „
Carol Baiăș „	—80 „
Ilie Brata „	—40 „
Ioan Ciurca „	—20 „
Iosif Dințu „	4.— „
Ioan Danculescu, Ciclova-montană	1.50 „
Iosif Ențmann, Oravița	4.60 „
Bela Fülöp „	5.20 „
August Fülöp „	2.40 „
Matei Fomitescu, Ciclova-montană	1.— „
Vasile Giura, Oravița	7.80 „
Iosif Illeg „	2.80 „
Dumitru Iacobescu, Ciclova-montană	1.60 „
Constantin Iana, Oravița	1.06 „
Suma	44.76 cor.

(Va urma).

Poșta Redacțiunii.

Pseudonimului, intransparent (!) „Un prietin al neamului românesc”: Iscălește, dacă crezi, că ai dreptate, ș'atunci discutăm. Din sigilul poștei îți ghicim numele: Solomon Tufariu?

Poșta Administrațiunii.

Avizăm pe cei nedumeriți, că toți numerii, tipăriți și trimiși cu cheltuală, au să ni-se plătiască.

Cine nu ne-a abonat foaea, potrivit anunțului publicat, a avut datorita, pentru a ne orienta în statorirea tirajului, să ne inapoeze numărul prim, ce l-am trimis ca de probă.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor responsabil: Alexandru Purgariu.

Animale, ce ajung în găuri întunecoase, își perd ochii, (cîrțița), ori că le rămîn sub pele (Protens anquineus), și această însușire trece și asupra urmașilor; cînd ajung apoi la lumină, earăși li-se dezvoltă ochii. Dimpotriiva părților organice, de cari este lipsă, se dezvoltă și din ce în ce se perfecționează. Astfel copita la cal, aripele paserilor, înnotătoarele peștilor ș. a. m. d. Către acestea mai adaogăm și selectia sexuală. La animale, unde bărbătușul se rezhoește în jurul muerușei, învinge cel mai tare, cel mai bun și cel mai frumos, care are mai multe șanse de a fi preferit, și această însușire încă se ereditază. Din această împrejurare explică Darwin puterea și mărimea corporală, cum și frumuseța exterioară a animalelor masculine, ca bunăoară coama leului, grumazi taurului, coar-nele cerbilor, creasta și pintenile cocoșului, colții porcului sălbatic etc. Alte animale (paserile, griurul) impun prin cîntecul bărbătușului; vrabia prin joc, ear unele gongî prin frumuseța culorilor.

Selecționarea naturală-și secsuală, crediarea și adaptarea la mediu (acomodarea) produc altă structură nouă; cele vechi se pustiesc, prin ceiace se formează nouă figuri și soiuri, de animale și plante, cari la început se seamănă, ear mai tirziu din ce în ce se deosebesc. Așa se formează unele dintr'altale soiurile nouă!

Casa Nr. 257

în strada principală, lângă otelul
Coroana Ung. în Oravița e de
vînzare. Informațiunile la proprie-
tarul Teochar Veiceanu.

Aviz!

Brutarii din localitate înștiințăm mușterii de legea catolică, că nu le mai dăruim ca pînă acum colaci de Arhanghel.

Rugăm dar' pe onorații noștri mușterii să-și comande din bună vreme colacii uzițați.

Brutarii localnici.

Aviso.

Die h. o. Bäckermeister geben ihren w. Kunden bekannt, dass das bishereingeführte Geschenk von Allerheiligen Stritzel von nun an entfällt.

Wir ersuchen daher unsere w. Kunden im Bedarfsfalle sich die Allerheiligen - Stritzel rechtzeitig bei uns zu bestellen.

Die h. o. Bäcker.

5329 szám tkvi 1907.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbíróóság mint tekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Anca György ügyvéd oraviczabányai lakos végrehajtónak öz. Mancsu sz. Mirka Mária végrehajtást szenvedő elleni 45 kor. 40 fill. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbíróóság területén fekvő Rakitova községi 41 sz. tjkvben öz. Mancsu szül. Mirka Mária tulajdonán felvett 42b hrsz. 35 öisz. ház, udvar és kertre 800 kor. kikiáltási áron, a 255/a/246/b hrsz. pótkertre 41 korona kikiáltási áron, a rakitovai 287 sz. tjkvben felvett 503 hrsz. részletre 34 kor. kikiáltási áron, a rakitovai 571 sz. tjkvben felvett 676 hrsz. részletre 86 korona kikiáltási és végre a rakitovai 1013 sz. tjkvben felvett 676 hrsz. részletre 173 korona kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy fentebb megjelölt ingatlan az **1907. évi december hó 28-ik** napján d. u. 3 órakor Rakitova községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárúak 10%-át vagyis kikerekítve 80 k., 4 k. 10 f., 3 k. 40 f., 8 k. 60 f. és 17 k. 30 f. készpénzben vagy 1881. évi LX. t.-cz. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes papírban, a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánát letenni, vagy annak a kiróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Oraviczabányán a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1907. évi október hó 8 napján.

Kerekes, kir. aljbíró.

1114 sz. 1907 vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászkabányai kir. járásbíróóságnak 1907. évi V. 605 számú végzése következtében Dr. Coca Sándor ügyvéd által képviselt Szászkabányai takarékpénztár r. t. javára Babecz József és társai ellen 804 kor.s jár. erejéig 1907. évi szeptember hó 23-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2520 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 7 szekérnyi csöves tengeri, 1 üsző, 1 borju, 2 ló, 1 sertés stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászkabányai kir. járásbíróóság 1907. évi V. 605 számú végzése folytán 804 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi június hó 5 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 126 kor. 40 fill.-ben bírólal már megállapított költségek erejéig, Jámón az alperes lakásán leendő megtartására **1907. évi október hó 30-ik** napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

ben készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászkabányán 1907. évi október hó 9 napján.

Nádasky György,
kir. bir. végrehajtó.

2252 sz. 1907. vgrhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 1907. évi 1660 számú végzése következtében Dr. Cornean Péter oraviczai ügyvéd által képviselt Sparger Hermann rom.-oraviczai lakos javára Babecz Jovo nagytikványi lakos ellen 520 kor. s jár. erejéig 1907. évi szeptember hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 856 kor. 2 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: kádák, hordok szobabutorok, varrógép, fali óra és a nagytikványi határban 1 hold szilvefákkal beültetett közlegelői foglalás nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oraviczabányai kir. járásbíróóság 1907. évi V. 172/4 számú végzése folytán 520 korona tőkekövetelés, ennek 1205. évi november hó 30 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 70 kor. 5 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig, Nagytikványon az alperes lakásán leendő megtartására **1907. évi október hó 24-ik** napjának d. e. 1/212 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényezikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielé-

gítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán 1907. évi október hó 12 napján.

Sztánkovits Miklós
kir. bir. végrehajtó.

2374 sz. 1907. végrhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 6577 számú végzése következtében Dr. Cigarean Livius oraviczabányai ügyvéd által képviselt Temeskutasi népbank javára Matrocán Péter és tsai ellen 240 korona s járuléka erejéig 1907. évi május hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1954 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha, szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oraviczabányai kir. járásbíróóság 1907. évi V. 730/7 számú végzése folytán 240 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi március hó 26 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 112 kor. 35 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig, Komoristye közzégekben az alperes lakásán leendő megtartására **1907. évi október hó 26-ik** napjának délelőtti 1/210 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán 1907. évi október hó 7 napján.

Sztánkovits Miklós,
kir. bir. végrehajtó.

A apărut Calendarul Poporul Român

pe anul 1908.

Cel mai frumos și mai bogat calendar românesc dela noi. Se estinde pe
13 coale de tipar, 208 pagini.

Cuprinsul Călindarului:

1. Cronologia anului. Cele 12 luni cu roșu. După fiecare lună o pagină curată pentru însemnări. Regentele anului. Luna. Întunecimi. Zile de repaus. 20 Februarie. Semnele cronologice. Zile schimbătoare peste an. Posturile. Deslegarea posturilor. Anotimpurile. 2. Tabela camelor. 3. Domniitorii din Europa cu 29 chipuri. 4. Țările și numărul locuitorilor și cu capitala fiecărei țări. 5. Consulatele din Budapesta. 6. Poșta: I. Scrisori; II. Mandate poștale; III. Pachete; IV. Telegrame. 7. Călătoria cu trenul: a) persoane; b) pachete. 7. Timbre și tace pe tot felul de rugări, sentințe, contracte, petiții, etc. 8. Despre procese: Un articol cu 10 capitole, foarte interesant și folositor pentru oamenii dela sate. - Partea literară: 9. Norocul celor trei fete. 10. Cișji jidani sint pe lume? 11. Blăstămii soției (poezie). 12. De cînd sunt judecătorii? 20. Telegafia. 21. Trai ta stîna. 22. Ciudățeni la animale. 23. Scrisoarea orbilor. 24. Pucecele. 25. Oraba strică treaba. 26. Analfabeții. 28. Emigrarea. 29. Răcoala țărănească. 20. Cojocarii Sfîntului Iie. 31. Lupta pentru drepturile noastre. 32. Răvașul anului cu toate în-

timplările mai însemnate din lume. 35. Razele Röntgen. 36. Baia de cărbuni. 37. Sfatul economic. 38. Glume presărate în tot textul Calendarului și anuștiri.

Dintre ilustrații amintim: Casa deputaților (Reichsrath) din Viena. - Deputații romîni din parlamentul austriac. - Dr. Vasile Lucăciu. - Vichentie Babeșiu. - Deputații țărani din parlamentul austriac. - Casele fundațiilor Gozdu din Budapesta. - Capela gr.-or. română din Budapesta. - Conducătorii comunității bisericești gr.-or. rom. din Budapesta. - Redactorii ziarului „Lupta și „Poporul Român”. - Reuniunea meseriașilor romîni din Budapesta. - Personalul tipografiei „Poporul Român”. - Sala de zărire a tipogr. „Poporul Român”. - Departamentul mașinelor de tipar a tipografiei „Poporul Român”. - Bobotează în București. - Biserica țărului Alexandru II din St.-Petersburg. - „Vatra luminoasă” din București. - Palatul regal din Buda. - Sala mică de daus. - Odaia de dormit a regelui și alte multe chipuri

100 la număr.

Învăitoarea calendarului și de astădată se prezintă în formă de tot modernă, tipărită în 3 culori.

Un exemplar costă 40 fileri, iar porto postal 10 fileri. Ceice comandă cel puțin 15 exemplare, primesc 15 procente rabat, adică 15 exemplare costau 5 cor. 10 fil., 25 exemplare costau 8 cor. 50 fil., 50 exemplare costau 17 cor. și așa mai departe. Dela 15 exemplare în sus plătim noi portpostal. Ceice comandă mai puțin de 15 exemplare, plătesc 10 fileri pentru fiecare exemplar. Comercianții primesc 25 procente.

Comandele să se adreseze la

Tipografia „Poporul Român” Budapest, VII., István-ut II.

Anunț

200 de oi, frumoase, de vânzare la
 agronomul **Simeon Chie** Nr. 286 în
Jebel.

La Tipografia „PROGRESUL“ din Oravița
 se pot comanda tot felul de tipărituri.

Aviz!

Am onoare a înștiința mult sti-
 mații mei mușterii, că mi-am acvirat
 deja aproape toată marfa de toamnă,
 avînd asortiment bogat în postavuri
 moderne pentru haine, cum și arti-
 cole de confecție pentru dame, per-
 dele, pînză, cămăși pentru domni,
 cravate, umbrele și toffelul de alte
 mărfuri, ce aparțin branșei mele.

Rugînd a mă onora cu comande
 din magazinul meu, dealfel bine cu-
 noscut, semnez,

cu distinsă stimă

Rudolf Goldstein.

Covoare în toată marimea.

Cel mai ieftin loc de cumpărat, en gros și în detail.

Cel mai ieftin loc de cumpărat, en gros și în detail.

Aviz!

Eu nu anunț

ce-i de prisos, cum fac alții, zicînd, că la ei se capătă marfa cea mai fru-
 moasă, mai bună și mai ieftină etc.

Dimpotrivă eu promit puțin

și caut să împlinesc mai mult, atît în serviciu solid, cît și în liferarea articolelor
 de cea mai bună calitate!

Și de ce urmez eu așa?

Întîi primesc marfă bună dela izvor. Al doilea mî-am făcut praxa
 comercială în străinătate.

Am mare depozit în delicatesuri, brînzuri indigene și din străi-
 nătate, șampagner ung.-francez, cognacuri ung.-frnceze! vinuri un-
 gureșii, spaniole, italiene, atît dela slăvină, cît și în butelii.

cu toată stima

Bertalan Saubermann,

Oravița.

Farmacia la Sf. Gheorghe
ORAVIȚA.

- Pilule de Pepsin, cu Acid, la boale de
 stomac pentru mistuire, 1 sticlă. cor. 2.—
- Suppositorie Haemorrhoidale, o cutie
 cu 10 bucăți cor. 3.—
- Tablette de Rachitis, încontra slăbiciunii
 oaselor la copii (morb englezece), pentru copii
 slabî, cari se dezvoltă și cresc cu greu, 1 cutie cor. 2.—
- Pasta de dinți aromatică cu kali-
 cloric, pentru curățirea dinților, desinfițarea gurei
 și întărirea gingiilor, 1 tubă cor. .60
- Mentho-Drageés, contra regușelei, 1 cutie cor. .60
- Puivere și cigarette, încontra Asthmei,
 mijloc escelent la respirare grea, 1 cutie de cigarette cor. 1.—
 1 cutie de Pulvere cor. 1.20
- Anulin, un leac foarte bun, încontra bătă-
 turilor dela degetele picioarelor (ochi de găină),
 fără a avea lipsă de a le tăia, 1 cutie cor. .60
- Capsule, încontra limbricului
 cordelat, 1 cutie 3 și 4 coroane; în decurs de o
 oră scapă pe pătîmîtor de boala aceasta.
- Pilule pentru igrășare, 1 cutie cu
 100 de pilule cor. 8.—

- Pilule ferro-lecithin, are efect minunat
 la anemie, pentru cari au singe puțin și nu au
 apetit, o cutie cu 50 de pilule cor. 3.—
- Leac încontra Epilepsiei (boala
 rea), 1 sticlă 16 cor., 1/2 de sticlă cor. 8.—
- Capsule încontra scursurei, atît pentru
 bărbați cît și pentru mneri, 1 cutie cor. 3.—
- Injectie pentru bărbați, 1 sticlă cor. 1.50 și cor. 2.50
- Injectie pentru femei, 1 cutie cor. 2.50
- Alifie pentru obraz, ce curăță în scurt
 timp toate jubrele și plezniturile obrazului, 1 borcan cor. 1.70
- Cremă de obraz, (neunsuroasă), de același
 efect ca și alifia, 1 borcan cor. 1.—
- Pudră de obraz, 1 cutie începînd dela cor. .20
- Praf încontra betesugurilor de
 hoare, 1 pachet cor. .60
- Praf pentru îngrășarea vitelor,
 1/2 klg. 2 cor. 1 klg. cor. 3.60
- Praf încontra gutunarei (suspi-
 nul) cailor, 1 pachet cor. 2.—

Iuliu Crăciun, apotecar, Oravița.

Anunț!

 Sub conducerea direcțiunii institutului

„PLUGARUL”

societate pe acții în Cacova,

s'a înființat

o însoțire ocazională reciprocă

pentru asigurarea vitelor.

Membru al acestei însoțiri, conform statutelor, poate fi oricare proprietar de vite.

Spre asigurare se primesc deocamdată cai și tot soiul de animale cornute; mai târziu vor fi primite și animalele mai mici, oi, porci, etc. Scopul însoțirii este: ajutorarea reciprocă a membrilor între sine în caz de îmbolnăvire, de nenorocire a vitelor.

Despăgubire se dă și în caz de boală epidemică!

Contribuirea membrului e următoarea:

a) Tacsă de înscriere, odată pentru totdeauna 3 coroane; din această sumă se plătesc timbrele, libelul de membru, tipărituri etc.

b) O cauțiune dela 1-5 cuate (cuota de 100 cor.) 5 cor.; dela 5 cuate în sus, după fiecare cuotă $1\frac{1}{2}\%$. Această sumă e proprietatea membrului respectiv, și în caz de repășire o capătă îndărăt, detrăgându-i-se suma de despăgubire pentru pagubele întimplute până aci. Ea servește ca vadiu, și totodată în ea se anticipează suma de despăgubire, avînd membrii datorința de a o întregi din timp în timp la provocarea direcțiunii.

Toți membrii au pentru animale medicină grătită, cum și doctor veterinar, materie de oltoit și toate spele obveninde sînt pentru membri grătuite.

Cacova, la 28. August 1907.

Direcțiunea „Plugarul”.